

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aalesunds off. almenskole.

Aarsberetning

1894—1895.

Aalesund.

Klaus E. Fjeldes Bog- & Accidentstrykkeri.

1895.

Aarsberetning

om

Aalesunds off. høiere almenskole

for

skoleaaret 1894—1895

ved

skolens Rektor.

I. Skolens Forstanderskab.

Byfoged Hagbarth Benneche	tiltraadte	1ste juli 1888.
Provst Lars Anton Moe	—	1ste oktober 1887, valgt af kommunen.
Grosserer Joakim Rønneberg	—	1ste oktober 1884, valgt af kommunen.
Distriktslæge Lorentzen	—	8de december 1891, valgt af kommunen.
Rektor Valentin Voss	—	1ste april 1876. For- mand i forstander- skabet.

II. Skolens lærerpersonale.

1. Rektor Valentin Voss, f. $21/4$ 1834, udnævnt til time-
lærer ved Drammens latinskele $30/9$ 1858, til adjunkt
ved samme skole $1/7$ 1860, $1/7$ 1863 udnævnt til over-
lærer og bestyrer af Fredriksstads kommunale skole,
 $27/11$ 1875 til rektor ved Aalesunds offentlige almenskole.
2. Overlærer Martin Johannes Bugge, f. $2/10$ 1830,
novbr. 1854 udnævnt til adjunkt ved Kongsbergs skole,
juni 1875 til overlærer ved Aalesunds skole.
3. Overlærer Gabriel Hetting Landmark, f. $23/12$
1833, udnævnt $26/12$ 1877 til overlærer ved Christiansunds
skole, $15/9$ til overlærer ved Aalesunds skole.
4. Adjunkt Gerhard Fredrik v. d. Lippe Dahl, f. 1838,
udnævnt til adjunkt $9/12$ 1875.

5. Adjunkt Vilhelm Ferdinand Kolderup, t. $\frac{2}{2}$ 1835, udnævnt til adjunkt $\frac{11}{5}$ 1878.
6. Adjunkt Kristian Birch Reichenwald Bassøe, f. 1856, udnævnt til adjunkt $\frac{29}{3}$ 1884.
7. Nikolai Henrik Jæger f. 1853, ex. art. 1870, teol. embedsex. 1875, sprogl. hist. lærerexamen 1887, ansat som klasselærer i Kristiansund 1877--81, lærer ved Aars Voss's skole i Kristiania 1881--85, klasselærer i Kristianssand 1887--93, konstitueret som adjunkt ved skolen her fra 14 oktbr. 1893.
8. Klasselærer Olaf Olsen, f. $\frac{25}{8}$ 1835, udnævnt $\frac{1}{9}$ 1864 til klasselærer ved Aalesunds off. almenskole (lærer fra skolens oprettelse).
9. Klasselærer Hans Clausen Brun, f. $\frac{6}{8}$ 1854, udnævnt $\frac{24}{7}$ 1882 til klasselærer ved Aalesunds off. almenskole.
10. Kaptein Arntzen, gymnastiklærer fra $\frac{23}{10}$ 1891.
11. Frk. Gudlov Jacobsen, gymnastiklærerinde fra $\frac{23}{10}$ 1891.
12. Organist Anton Heiberg, f. $\frac{9}{4}$ 1837, skolens sanglærer siden august 1883.
13. Bergithe Nicoline Christine Holtermann, f. 1832, ansat som inspectrice ved Aalesunds off. almenskole fra $\frac{1}{7}$ 1891.
14. Emilie Paulsen, f. $\frac{17}{3}$ 1842, $\frac{1}{7}$ 1891 udnævnt til lærerinde ved Aalesunds off. almenskole.
15. Lina Olsvig, f. $\frac{10}{9}$ 1855, $\frac{1}{7}$ 1891 ansat ved Aalesunds off. almenskole.

Karl Sperre f. $\frac{5}{10}$ 1860. Skolens pedel siden 1884.

Enkelte lærere har været fraværende paa grund af sygdom i kortere Tid. Fr. Olsvig har havt permission paa grund af sygdom i de to sidste maaneder af skoleaaret. I hendes sted har sem. Nøstdal vikarieret

Gymnastiklæreren havde permission i 1ste Halvaar for at gennemgaa centralskolen. I hans sted vikarierede telegrafist Muriaas.

III. Disciplenes antal.

	1 M.		2 M.		3 M.		4 M.		5 M.		6 M.		1 G.	2 G.	3 G.	Sum
	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.				
1 Kvarartal	16	15	12	11	19	11	17	10	9	8	9	8	2	5	5	157
2 Kvarartal	16	15	13	11	19	11	17	10	9	8	11	8	2	5	5	160
3 Kvarartal	15	15	11	10	18	10	16	10	9	8	12	8	2	5	5	154
4 Kvarartal	15	15	12	10	18	9	15	10	9	7	12	7	2	5	5	151

1 kvartal 94 Gutter, 63 Piger.

2 — 97 — 63 —

3 — 93 — 61 —

4 — 93 — 58 —

I Skoleaaret er der indkommen 54 Elever

ndgaaet 48 —

Af Eleverne var 20 fra Landdistrikterne, Resten fra Byen.

I 6 middelklasse læste 2 latin, resten engelsk.

Fransk læstes af 10 elever i 6te m. og 7 i 5te m.

Elevernes gjennomsnittsalder $\frac{1}{7}$ 94. Normalalder.

1ste Middelklasse	10 Aar	11 maaneder	10 Aar.
2den do.	13 —		11 —
3die do.	13 —	4 —	12 —
4de do.	14 —	1 —	13 —
5te do. a.	15 —	3 —	14 —
„ do. b.	15 —		14 —
6te do.	16 —	6 —	15 —
1ste Gymnasialklasse	17 —		16 —
2den do.	18 —	8 —	17 —
3die do.	19 —	2 —	18 —

Fagfordelingstabel mellem lærerne i 1994—1895.

1. Rektor Voss.

Græsk	3 gymnasialkl.	6 timer.
—	2 do.	6 „
—	2—1 do.	1 „
—	1 do.	6 „
Latin	3 do.	2 „
		21 timer.

2. Overlærer Bugge.

Norsk	1 gymnasialkl.	4 (3) timer.
—	5 middelkl. a.	3 „
—	4 do.	4 „
Tysk	1 gymnasialkl.	1 „
—	6 middelkl.	4 „
—	5 do. a.	4 „
—	4 do.	4 „
		24 timer.

3. Overlærer Landmark.

Norsk	3—2 gymnasialkl.	4 timer.
-------	------------------	----------

Norsk	6 middelkl.	3	timer.
—	5 — b.	2	”
Latin	1 gymnasiakl.	9	”
—	6 middelkl.	7	”
		<hr/>	25 timer.

4. *Adjunkt Dahl.*

Religion	3—1 gymnasiakl.	4	timer.
—	6 middelkl.	2	”
—	5 a do.	2	”
—	5 b do.	2	”
—	4 do.	2	”
Historie	6 do.	3	”
—	5 a do.	3	”
—	4 do.	3	”
Geografi	6 do.	2	”
—	5 a do.	2	”
		<hr/>	25 timer.

5. *Adjunkt Bassøe.*

Latin	3—2 gymnasiakl.	7	timer.
—	2 do.	3	”
Fransk	3 do.	3	”
—	2—1 do.	3	”
—	5 middelkl.	2	”
Historie	3 gymnasiakl.	3	”
—	2—1 do.	3	”
		<hr/>	24 timer.

6. *Adjunkt Jæger.*

Engelsk	3 gymnasiakl.	3	timer.
—	2 do.	3	”
—	6 do.	5	”
—	5 a do.	5	”
—	5 b do.	3	”

Engelsk	4 gymnasialkl.	5	timer.
Fransk	6 do.	3	„
		<hr/> 27	timer.

7. *Adjunkt Kolderup.*

Mathem.	3 gymnasialkl.	2	timer.
—	3—2 do.	1	„
—	2 do.	2	„
—	1 do.	2	„
—	6 middelkl.	4	„
—	5 a do.	3	„
—	5 b do. (pigerne)	3	„
—	4 do.	3	„
—	3 do.	1	„
Physik	6 do.	1	„
—	5 do.	2	„
		<hr/> 24	timer.

8. *Klasselærer Olsen.*

Norsk	1 middelkl.	8	timer.
Historie	1 do.	3	„
Geografi	2 do.	2	„
—	1 do.	3	„
Skrivning	3—1 do.	9	„
—	6—4 do.	4	„
		<hr/> 29	timer.

9. *Klasselærer Brun.*

Naturhist.	6—2 middelkl.	9	timer.
Tegning	6—5 do.	4	„
Regning	6 do.	2	„
—	5 a do.	2	„
—	5 b do.	2	„
—	4 do.	3	„

Mathem. med Pigerne

— — 6 do.

4
————— 26 timer.10. *Insp. Fr. Holtermann.*

Tysk 3 middelkl.

5 timer.

— 2 a do.

6 „

Historie 5 b do.

3 „

— 3 do.

4 „

— 2 do

3 „

————— 21 timer.

11. *Fr. Olsvig.*

Regning 3 middelkl.

3 timer.

— 2 do.

4 „

— 1 do.

5 „

Geografi 4 do.

2 „

Norsk 3 do.

5 „

— 2 do.

5 „

————— 24 timer.

12. *Fr. Paulsen.*

Haandarbeide

12 timer.

Religion 3 middelkl.

3 „

— 2 do.

3 „

— 1 do.

3 „

Tegning 4 do.

2 „

— 3 do.

2 „

— 2 do.

2 „

————— 27 timer.

13. *Fr. Olsvig (extralæsning).*

Tysk 2 middelkl. b

6 timer.

 Tilsammen 303 timer.

Da 5te klasse er toaarig for pigernes vedkommende, har øverste afdeling iaar havt særskilt undervisning i de fleste fag.

I gymnastik har gutterne ialt havt 7 timer ugentlig; de to øverste partier hver 3, nederste 1. Pigerne har været delte i 3 partier, hver med 2 timer ugentlig.

I haandarbeide har pigerne været delte i 4 partier, hvert med 3 timer ugentlig.

I sang har de nederste partier havt 2 timer ugentlig, de øverste 1 time ugentlig.

Fagfordelingstabel i 1894—1895.

	1 m.		2 m.		3 m.		4 m.		5 m. a	5 m. b	6 m.		1 g.	2 og 3 g.		Sum.	
	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.	G.	P.					
1. Norsk	8	6	5		5		4		3	2	3		4			38	
2. Religion		3	3		3		2		2	2	2		1	1	4	21	
3. Tysk			6		5		4		4	2	1	3	1		2	26	
4. Latin											7		9	3	7	28	
5. Engelsk							5		5	3	5					24	
6. Græsk													6	1	6	19	
7. Fransk									2		3				3	11	
8. Historie	3		3		4		3		3	3	3					28	
9. Geografi	3		2		2		2		2	2	2		3			15	
10. Regn. og Mathem.	5		4		5	3	6	3	5	5	2	4	2	4	2	47	
11. Natufag			2	1	2		2		1	2	1	4	2		3	12	
12. Tegning			2	1	2		2		1	1	1	1				9	
13. Skrivning	4	3	3	2	2	1	1		1	1	1	1				13	
14. Haandarbeide		3	3				3			3						12	
Sum	26		30		30		31 30		31	29		32 (30)		30	30 30		303

I 3 gymnasialkl. læste 3 elever engelsk, 2 fransk; i 1 og 2 g. 4 fransk, 3 engelsk.

Undervisningen.

Religion.

- 3die gymnasialklasse. Læst ud Johannes evangelium i grund- sproget og repeteret de 7 første kapp. Repeteret Nissens kirkehistorie.
- 2den gymnasialklasse. Nissens kirkehistorie læst ud fra Schweizerreformationen. Gjennemgaaet de 5 første kapp af Johannes evangelium paa Græsk.
- 1ste gymnasialklasse. Nissens kirkehistorie til Schweizerreformationen.
- 6te middelklasse. Repeteret forklaringen (Bangs) og bibelhistorien (Brun og Platous).
- 5te middelklasse a. Læst og repeteret af Bangs forklaring 3die, 4de og 5te part samt endel af 2den. Af Bruns og Platous bibelhistorie fra Jesu opstandelse og ud bogen. Salmer. Enkelte afsnit af Apostl. gjerninger oplæst.
- 5te middelklasse b. Som 5te middelklasse a.
- 4de middelklasse. Af Bangs forklaring læst og repeteret 2den part indtil spørgsmaal 182 i 3die artikel. Bruns og Platous bibelhistorie fra side 122 indtil Jesu opstandelse. Salmer.
- 3die middelklasse. Læst og repeteret af Bruns og Platous bibelhistorie fra „David bliver konge“ til „Peder be- kjender sin tro“. Bangs forklaring „den 1ste part“. Læst forskjellige afsnit af bibelen. Salmer.
- 2den middelklasse. Læst og repeteret af Bruns og Platous

bibelhistorie fra begyndelsen til „David bliver konge“. Katekismens 5 parter med skriftsteder og enkelte stykker af hustavlen. Salmer.

1ste middelklasse. Af Vogt lille bibelhistorie læst og repeteret „det nye testamente“. Katekismens 3 første parter, samt enkelte skriftsteder. Salmer af Landstads salmebog.

Norsk.

3die og 2den gymnasialklasse. Oldnorsk. Nygaards læsebog for begyndere stykke IX. til og med XXIV. (s. 11—35). Af Nygaards udvalg af den nærrøne literatur er gennemgaaet stykket om Volsunger og Nivlunger, Sigmund Brestessøns ungdomsliv i Noige og Sigmunds død, Asbjørn Selsbane og af Poesi Hamarsheimt, Gudrums klage samt nogle strofer af Hava-maal (str. 42—46, 76, 77, 81—84 og 90).

Formlæren efter Nygaards grammatik.

I modersmaalets literatur har 3 g. og 2 g. sammen læst folkeviserne Thor af Havsgaard, Elvehøi, Den onde stedmoder og Kristjern II's vise samt Welhavens Eivind Bolt og Aasgardsreien. 3 g. har desuden læst op Wessels kjærlighed uden strømper, Hertz Svend Dyrings has, Wergelands Mig selv og Juleaftenen samt Welhavens Bergens stift. Eriksens literaturhistorie.

Stile hver 3die uge. Opgaver: 1) En naturskildring med selvvalgt titel. 2) Lidt om aanden hos de gamle nordboere. 3) Hvilke betingelser og hvilke hindringer frembyder Norges naturforhold for udviklingen af en høiere kultur? 4) Selvvalgt opgave. 5) Synet af naturen er ydmygende for mennesket, men ogsaa opløftende. 6) Er der nogen sandhed i det ord: En gang er ingen gang. 7) Munkevæse-

nets betydning i middelalderen. 8) En kort udsigt over den nationale retning i den nyere norske literatur. 9) Fortsættelse af samme opgave. 10) Principis obsta! 11) Hvad forståes ved realisme i digtningen. 12) Om arbeidet og dets betydning for mennesket.

1ste gymnasiaklasse. Af Paus' og Lassens læsebog for gymnasiet læst til fjerde scene i „Svend Dyrings hus“, med forbigaaelse af nogle stykker af Baggesen og Grundtvig. Enkelte literatuprøver efter andre læsebøger.

Af Eriksens literaturhistorie læst statarisk og repet. artiumspensumet til Ewald. De øvrige stykker gennemgaaede kursorisk paa skolen.

Stile, hver tredie uge: En fjeldbestigning. Karakteristik af hovedpersonerne i Njaals saga. Merkelige kvinder i verdenshistorien. En tale for Norge. Fortæl kort gangen i „den Stundesløse“. Vinterforberedelser. Kort fremstilling af 30 aars krigen Selvalgt. Om musikken. Holbergs liv i sammentrængt fremstilling. Kort fremstilling af gangen i „Aladdin“. Examensstil: Hvorfor besøger saamange fremmede turister Norge om sommeren?

Oldnorsk. Læsning af stykker paa landsmaal og bygdesprog som forberedelse for Oldnorsken (8 timer). Af Nygaards oldnorske læsebog for begyndere læst og repeteret til Kong Olafs skalde. Ved siden af de grammatiske afsnit i læsebogen læst adskilligt af Nygaards grammatik.

6te middelklasse. Gennemgaaet en hel del stykker, saavel prosa som poesi i Brøch og Seips samt Eriksen og Paulsens læsebog 3die del. Desuden oplæst, dels af eleverne, dels af læreren flere udvalgte stykker af

Asbjørnsens huldæventyr og folkesagn. Gjennemgaaet det vigtigste af Brochs og Seips litteraturhistorie for middelskolen. Mundtlig om versemaal og digtarter samt enkelte troper og figurer.

Stile paa skolen. Opgaver: 1) En erindring fra mine sommerferier. 2) Fortæl i kortthed indholdet af Welhavens „Traverbanen“. 3) Hvad jeg ved om de gamle folkeviser. 4) Hvad vinteren bringer af liv og beskæftigelse. 5) Fortæl om hovedindholdet af og hensigten med Wergelands „Juleaftenen“. 6) Om vikingetogene og deres betydning for Norge. 7) Mikkel Fæv og hans færd. 8) De vigtigste metaller og deres anvendelse. 9) Hvor vil du helst bo, i byen eller paa landet, og hvorfor? 10) Fortæl hvad du ved om Wergeland og Welhaven, 11) Fortæl om vore almindelige husdyr. 12) Hvad ved du om vort lands naturforhold og deraf flydende næringsveie? 13) Ilden som tjener og som herre. 14) De forskellige maader at reise paa, deres fordele og mangler. 15) Fortæl om vore skove, deres træsorter og deres nytte

5te middelklasse a Begyndt paa Brochs og Seips læsebog og læst i sammenhæng til s. 104 samt enkelte stykker udenfor dette. Enkelt gang lektie i læsning af vers. Jevnlig fremsigelse af udenadlærte digte, i regelen selvvalgte. Øvelse, oftest efter veiledning, i gjengivelse af indholdet af prosa eller poesi (lektie). Mundtlig lidt om versemaal, digtarter, figurligt udtryk m. m. Af Brochs og Seips „kortfattet norsk og dansk litteraturhistorie“ læst og repet. til Wessel. Ved siden heraf gennemgaaet læsebogens litteraturhistoriske stykker om de læste forfattere, hvorhos læreren har fortalt om indholdet af forskellige digterver-

ker. Grammatik: Indøvelse af hoved- og bisætninger.

Hjemm e-Stile, i regelen hver anden uge: 1) Mine sommerferier. 2) Smaa næringsveie i Aalesund. 3) og 4) Fuglefaunaen paa søndmøre. 5) Vakre punkter i byens omegn. 6) Udsigten fra Breidablik. 7) Frikvarteret 8) Mine juleferier. 9) Brev til en yngre broder, som skal begynde paa skolen. 10) Bevis ved en fortælling sandheden af den sætning: Naar nøden er størst, er hjælpen nærmest. 11) Selvvalgt. 12) Vindens nytte. 13) Vindens skade. 14) Fortæl om nogle af vort lands vigtigste rovdyr. 15) Hvilke pligter har vi mod dyrene? 16) Merkelige kvinder i verdenshistorien. Examenstil: Hvilken nytte har menneskene af hunden?

Svensk. Et par gange læst svenske vers op for eleverne

5te middelklasse b. Læst en del stykker, pøesi og prosa, af Brochs og Seips samt Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del, med mundtlig gennemgaaelse af indhold, versemaal, digtarter samt enkelte partier af litteraturhistorien.

Lette stile paa skolen og af og til Diktat.

4de middelklasse. Af Eriksens og Paulssens læsebogs III læst udvalgte prosastykker og digte. Øvelse efter veiledning i gjengivelse af indholdet af læste stykker, prosa eller pøesi, ex tempore eller som lektie. Eleverne har flere gange læst et selvvalgt eller opgivet digt udenad.

Grammatik. Jevnlig, i regelen ugøentlig, grammatisk øvelse, fornemmelig efter Jensens eksempelsamling; speciel indøvelse af interpunktionen. Flere gange lektie i Hofgaards grammatik.

Skriftlige Arbejder en gang ugentlig, afvexlende diktat, gjenfortælling og lette hjemmestile af fortællende og skildrende indhold, af og til selvvalgt. Enkelt gang oversættelse fra Tysk.

Opgaverne til hjemmestilene: 1) Fra ferierne. 2) Lidt om katten. 3) Slaget ved Lyngøer (efter lærerens fortælling) eller lidt om friminuterne. 4) Juleaften 1894. 5) Selvvalgt. 6) En Tycho Brahes dag. 7) Lidt om veien til Borgund. Examenstil: Fortælling om 17de mai iaar.

3die middelklasse. Læsning med øvelse i at gjengive det læste. (Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del.) Af og til vers udenad. Læst og repeteret det meste af Hofgaards lille grammatik. Analyse efter Jensens eksempelsamling. Aars retskrivningsregler gennemgaaet, dels mundtlig, dels skriftlig. Diktat en og to gange ugentlig. Skriftlig gjenfortælling en gang hver tredie uge.

2den middelklasse. Læsning med øvelse i at gjengive det læste; vers udenad hver tredie uge. (Eriksens og Paulsens læsebog, 2den del.) Efter Hofgaards lille gram. det vigtigste af formlæren samt afsnittet om hoved- og bisætninger. Aars' retskrivningsregler delvis gennemgaaet, dels mundtlig, dels skriftlig.

Afskrift hjemme; diktat en a to gange ugentlig, det sidste halvaar med indøvelse af skilletegnes brug.

1ste middelklasse. Indenadlæsning med øvelse i at gjengive; vers og lette digte lærte og fremsagte (Eriksens og Paulsens læsebog 2den del.)

Grammatik (mundtlig): Den enkelte sætning, hovedtaledelene, verbets hovedformer og sætningens

hoveddele indøvet med benyttelse af eksempel-samling.

Skriftlige øvelser: Diktat og afskrift efter bog.

Latin.

- 3die gymnasialklasse. Læst og repeteret Horats epistler 1 bog, undtagen 18 epistel. Af Horats Oder et udvalg af 1ste bog ca. 500 vers. Af Vergils æneide 1ste bog. Sammen med 2 g. Tacitus Otto og Vitellius efter Weisses udgave. Af Ovids metamorfoser ca. 1100 vers. Linnroths romerske antikviteter og Dorphs mytologi. Af literaturhistorien det vigtigste efter Trøgders literaturhistorie. To oversættelser om ugen efter Schmidts samling.
- 2den gymnasialklasse. Læst og repeteret Vergils æneide 1ste bog og Cicero pro lege Manilia. Af Cicero Cato major læst, men ikke repeteret 20 kap. Extempore Cicero pro Archia poeta.
- 1ste gymnasialklasse. Læst og repeteret Ciceros 4 taler mod Catilina, Sallusts Catilina samt af Voss og Richters udvalg af Ovid stykkerne i Cadmus, Pyramus og Thisbe, Dædalus, Pentheus og Bacchus.
- 6te middelklasse. Læst Cæsar de bello Gallico 1ste bog og af 2den bog 22 kap., 32 af Fædri fabler samt repeteret det hele pensum til middelskoleexamen. 1 og 2 stile om ugen efter Hofgaards og Lowums Opgaver. Schreiners Grammatik.

Tysk.

- 1ste gymnasialklasse. Af Paus's og Lassens læsestykker, St. 54, 57, 58, 63 og noget af 65. Dernæst Schillers „Wilhelm Tell“, hvoraf de sidste blade kursorisk.

6te middelklasse. Statarisk: St. 53—56, 58, 60—61, 63—65, 68 af samme læsebog, ialt ca. 45 sider.

Eng.linjen særskilt: St. 57, 59, 62, 67, ialt henved 6 blade.

Extempore 2 sider af st. 66, 11 s. af 69, ialt 13 sider og 1 digt (Lore=Ley). Særskilt for Eng.linjen: 4 sider af st. 69.

Grammatik. Af Løkkes mindre gram., nyeste udgave, repet. formlæren. Syntaxen fra Modi — ud læst og repet. Derefter kursorisk repetition af den hele syntax.

Stil efter Knudsens stiløvelser. Mundtlig ext. stil efter Greve.

5te middelklasse. 47 sider af samme læsebog, hvoraf repet. 41 sider. 2 elever særskilt 4 sider. Flere elever ved siden af indenadspensumet hver gang havt 8 linjer udenad.

Extempore et par digte: Die grenadiere, Löwenritt.

Grammatik. Samme lærebog Repet. formlæren fra og med verberne. Syntaxen læst og repet. til kap. om Modi.

Stil efter Knudsen, hjemmestil og extemporal.

4de middelklasse Samme læsebog. Læst og repeteret forfra til s. 44 med forbigaaelse af st. 19.

Grammatik. Læst det før ulæste af formlæren efter Løkkes lille grammatik, nyeste udgave. Derpaa hele formlæren repet., tildels flere gange.

Skolestile efter Knudsen og Greve.

3die middelklasse. Læst og repeteret Lassens læsebog fra 2den afdeling bogen ud, med forbigaaelse af et par stykker. Af Løkkes lille grammatik læst og repeteret

indtil de med partikler sammensatte verber. Stil: oversat læsebogens øvelsesstykker fra 51—59, dels hjemme dels paa skolen; extemporalstile. Analyse.

2den middelklasse. Læst og repeteret fra begyndelsen af Lassens tyske læsebog indtil side 75. Skrevet oversættelse fra norsk til tysk og fra tysk til norsk efter at stykkerne er gennemgaaede.

Fransk.

- 3die gymnasialklasse. Sandeau: Mademoiselle de la Seiglière, A. Daudet: La Belle-Nivernaise og la figure et le paresseux. Af Saures französisches lesebueh 17 sider. Repeteret Knudsens grammatik. Det meste af Goldschmidts franske billedgloser.
- 2den gymnasialklasse sammen med 1 g. Sandeau: Mademoiselle de la Seiglière og ca. 30 s. af Sarcey: Le siège de Paris. Af Knudsens grammatik læst og repeteret syntaxen. Omtrent halvparten af Goldschmidts franske billedgloser.
- 6te middelklasse. Knudsens elementarboek s. 16—44. (Retroversionsøvelserne s. 107—112 skrevne). Sammes gramm.: Uregelm. verber. Repetition af det hele pensum.
- 5te middelklasse. Læst og repeteret af Schjøtt og Goldschmidt franske billed-elementarboek indtil XI stykke med det tilsvarende af formlæren. Stykkerne „Questionnaire“ og „Exercice“ kan gennemgaaede paa skolen.

Historie.

- 3die gymnasialklasse. Læst Eriksen: Nordens historie. Repeteret det hele artiumspensum.

- 2den og 1ste gymnasiaklasse. Læst og repeteret Ræder: Oldtidens historie. Af Horns geografi for gymnasiet læst etnografien og Frankrig.
- 6te middelklasse. Læst ud og repeteret Schjøtts verdenshistorie og Eriksens nordenshistorie.
- 5te middelklasse a. Schjøtts verdenshistorie læst og repeteret fra trettiaarskrigen til tiden efter 1815. Eriksens nordenshistorie læst og repeteret fra Kalmarunionen til enevældet i Danmark.
- 5te middelklasse b. Schjøtts verdenshistorie læst og repeteret fra trettiaarskrigen til den franske revolution. Eriksens nordenshistorie læst og repeteret fra Kalmarunionen til Karl den 10de Gustav.
- 4de middelklasse. Af Ræders lærebog i historie læst og repeteret fra middelalderen indtil trettiaarskrigen.
- 3die middelklasse. Efter Ræders lærebog i historie er læst og repeteret oldtidens og middelalderens historie.
- 2den middelklasse. Af Winthers historie er læst fra reformationen og ud, derpaa er den hele bog repeteret.
- 1ste middelklasse. Winthers lærebog i historie fra begyndelsen og indtil reformationen, læst og repeteret.

Engelsk.

- 3die gymnasiaklasse. Et enkelt stykke af Sommerfelts Nyeste forfattere. Det meste af Brekkes læsebog.
- 2den og 1ste gymnasiaklasse. Brekkes begynderbog. Sammes læsebog s. 1—42.
- 6te middelklasse. De fleste hidtil ulæste stykker i Brekkes læsebog. Formlæren (efter Løkkes lille gramm.) repeteret. Almindelig 2 ugentlige stile (Anna Bentzens samling og Nissens pigeskoles særtryk af middelskoleopg.)

- 5te middelklasse a. Brekkes begynderbog: „Old Sancho“. Sammes læsebog: læst og repeteret s. 1—70. Gramm. § 92—109. Alm. 2 ug. stile (begynderbogen 108—113 og Anna Bentzens lille hefte).
- 5te middelklasse b. Af begynderbogen „Old Sancho“. Af læsebogen „Malachi Bone“ (s. 1—13). Dernæst læst og repeteret en del af Settlers in Canada (s. 118—147). 1 ug. stil (begynderbogen 108—113 og delvis Anna Bentzens hefte).
- 4de middelklasse. Brekkes begynderbog til s. 65. Repetition gjentagne gange.

Græsk.

- 3die gymnasialklasse. Sofokles Antigone læst og repeteret, ogsaa korsangene er læste og nøiagtigt gennemgaaede. Homers Iliade 4, 6, 7—41 læst og repeteret. Grøteruds formlære, Hermannstorfs syntax, Christensens antikviteter paa ny gennemgaaede.
- 2den gymnasialklasse. Af Schenkls udvalg af Xenophons Anabasis er læst stykkerne IV—VII. Platons apologi. Homers odysse 1—3 bog. Sechers mytologi, Grøteruds grammatik.
- 1ste gymnasialklasse. Grøteruds grammatik og læsebog. Xenophons Anabasis 1ste bog og 2den bog cap. 1.

Geografi.

- 6te middelklasse. Repeteret Geelmuydens geografi. Karttegning paa vægtavlen.
- 5te middelklasse a. Af Geelmuydens geografi læst og repeteret: Norges naturlige beskaffenhed og byer, Asien, Afrika, Amerika, Australien samt indledningen. Karttegning paa vægtavlen og i tegnebog.
- 5te middelklasse b. som 5te a.

- 4de middelklasse. Af Geelmuydens geografi læst og repeteret: Tyskland, Østerrig-Ungarn, Rusland, Balkanhalvøen, Schweiz. Dernæst repeteret det pensum, som blev gennemgaaet forrige aar i 3die klasse. De gennemgaaede lande er tegnet.
- 3die middelklasse. Af Geelmuydens geografi læst og repeteret: Sverige, Danmark, England, Holland, Belgien, Frankrig, Spanien og Portugal. Italien læst, men ikke repeteret. Karttegning i tegnehog og paa vægtavlen.
- 2den middelklasse. Gjenoptaget Reusch's kortfattet geografi; af Geelmuydens større lærebog læst og repeteret Norge. Karttegning.
- 1ste middelklasse. Kortfattet geografi af Reusch fra begyndelsen og ud, læst og repeteret. Karttegning med benyttelse af den til samme lærebog hørende karttegningsbog.

Mathematik og Regning.

- 3die gymnasialklasse. O. Bergs arithmetik fra rodstørrelser ud bogen. Repetition af lærebogens vigtigste afsnit. Guldbergs trigonometri repeteret. Halvorsens stereometri repeteret. Løsning af opgaver paa skolen, samt 1 gang ugentlig som hjemmearbejde.
- 2den gymnasialklasse. O. Bergs arithmetik fra rodstørrelser til rækker. Repetition. Guldbergs trigonometri fra begyndelsen til opløsning af skjævvinklede triangler, læst og repeteret.
- 1ste gymnasialklasse. O. Bergs arithmetik fra begyndelsen til 5te bog læst og repeteret.
- 6te middelklasse. O. Johannesens arithmetik fra 4de bog læst til enden. Repetition af lærebogen. Bonnevis geometri fra 4de bog med undtagelse af ligedannede

polygoner, polygon- og cirkelberegning. Repetition af lærebogen. Løsning af opgaver 1 gang ugentlig, samt skriftligt hjemmearbejde, i hvilket tilfælde eleverne har været fritaget for dagens lektie, samt 1 gang ugentlig paa skolen.

I praktisk regning læst blandingsregning — efter Johannesens regnebog — kubikberegninger. Beregning af cirkelflade — sektor — segment — examensopgaver gennemgaaede. — Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen extempore efter forskjellige opgavesamlinger.

Med pigeafdelingen læst Bonneviés bogstavregning med tildikterede afsnit. Eliassens geometri for piger fra fladeberegninger — hele bogen repeteret. Opgaver af Munthe-Kaas — Johannesen m. fl., dels som ugentlige hjemmeopgaver — dels extempore paa skolen.

5te middelklasse a. O. Johannesens arithmetik fra 2den til 4de bog læst og repeteret. Opgaver 1 gang ugentlig. Bonneviés geometri fra paralleler mellem parallelere til 3die bog. Konstruktionsopgaver paa skolen. Repetition.

I praktisk regning læst diskonto og selskabsregning — efter Johannesens regnebog — repeteret de foregaaende regningsarter. Hjemmeopgaver hver anden uge og stadig extempore paa skolen.

5te middelklasse b. I praktisk regning som for kl. 5 a.
4de middelskole. O. Johannesens arithmetik 1ste bog læst og repeteret. Bonneviés geometri til parallele linier. Konstruktionsopgaver udførte paa skolen. I sidste halvår skriftlige opgaver 1 gang ugentlig.

I praktisk regning — sammensat reguladetri og procentregning efter Johannesens regnebog — opga-

ver hjemme hver anden uge og stadig extempore paa skolen.

Naturkundskab.

6te middelklasse. Repetition af Sørensens naturhistorie med en nøiagtigere gjennemgaaelse af menneskets bygning, dels efter „Vort legemes bygning, liv og pleie af prof. dr. Bock“ dels efter „Sundhedslære af Utne og Amalia Hansen“. Foredrag i huslig økonomi. Repetition af Sørensens botanik. Foredrag om de spiselige soparter — plantebestemmelse — Bjørløkkes Flora er benyttet.

Henrichsens fysik fra varmens forplantning ved straalning ud lærebogen. Repetition af lærebogen.

5te middelklasse a. Sørensens naturhistorie fra bløddyr og ud bogen, læst og repeteret. Sørensens botanik fra blomsterplanter med frugtknude til de Enfrøbladede — læst og repeteret — plantebestemmelse — Bjørløkkes Flora benyttet — Foredrag i sundhedslære af Amalia Hansen og Utne.

Henrichsens fysik til elektricitet.

5te middelklasse b. Det samme pensum som kl. 5 a.

4de middelklasse. Sørensens naturhistorie fra leddyr til bløddyr — læst og repeteret — Sørensens botanik til planternes indre bygning — plantesystemet efter Arbo's plantelære — plantebestemmelse — Bjørløkkes Flora benyttet.

3die middelklasse. Sørensens naturhistorie fra hvirveldyr til leddyr — læst og repeteret — Mundtlige fortællinger og oplæsning af forskellige bøger om de vigtigste dyrs liv — Dybdahls zoologiske vægplancher benyttet.

2den middelklasse. Gutterne og pigerne har i en time fælles læst af Sørensens naturhistorie pattedyr og fugle. Desuden har gutterne i 1 time særskilt læst krybdyr. Tegninger foreviste. I timerne er oplæst af forskellige bøger om de vigtigste dyrs liv.

Tegning.

6te middelklasse a. Frihaandstegning: Fortsat øvelse i krumliniede figurer efter vægplancher. Flere af de givne examenstegninger tegnede. Tegningerne optrukne med tusch og delvis farvelagte.

b. Projektionstegning: Opgaver til øvelse efter „A. Petersens læsebog i projektionstegning“. De fleste examensopgaver tegnede.

5te middelklasse a. Fortsat øvelse i frihaandstegning efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen“.

Projektionstegning: Konstruktion af enkle og sammenstillede legemer lodret og skraa mod et af projektionsplanerne efter „A. Petersens læsebog i projektionstegning“.

5te middelklasse b. Som for kl. 5 a.

4de middelklasse. Tegning efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen“ efter at hjelpelinier og fremgangsmaade er forklaret.

3die middelklasse. Simple krumliniede figurer. Tegningerne udførte med blyant og optrukne med tusch i tegnebøger med oprudet kvadratnet. I de sidste maaneder har tegnebøger med rene blade været benyttet og de lettere tegninger efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen“ udførte.

2den middelklasse. Retliniede figurer — senere krumliniede figurer. Tegnebøger med fortegninger af Adler er benyttet.

Skrivning.

6te middelklasse har vexlet med haandskrift og skjønnskrift, 1—2 sider hver uge; karakter for hver maaned medregnet i hovedkarakteren.

5te middelklasse a har skrevet 1—2 sider skjønnskrift hver uge; karakter for hver maaned medregnet i hovedkarakteren.

5te middelklasse b har skrevet 1—2 sider skjønnskrift hver uge; karakter for hver maaned medregnet i hovedkarakteren.

4de middelklasse har som de to ovenstaaende klasser under tilsyn af lærer skrevet 1—2 sider skjønnskrift paa skolen hver uge; karakter for hver maaned medregnet i hovedkarakteren.

(Rektor har i regelen hver maaned gjennemset de skriftlige besvarelser i 4--6 m.)

3die middelklasse har repeteret det store latinske alfabet efter forskrift; bogstavforbindelser og sætninger; afskrift efter bog. Det gothiske alfabet gjennemgaaet; bogstavforbindelser og sætninger. Læseøvelser af saavel gothisk som latinsk haandskrift.

2den middelklasse. 1ste og 2det hefte af skrivebog, udgiven efter offentlig foranstaltning, gjennemgaaet. Det store alfabet gjentaget som forbogstaver, de mere fremskredne afskrift. Talskrivning.

1ste middelklasse. Det lille alfabet efter og uden taktskrivning. 1ste og 2det hefte af skrivebog, udgiven efter offentlig foranstaltning. Sammenskrift.

Sang.

6 partier:

- I. 1 og 2 gymnasiakl. og 5te og 6te middelkl. gutter, 1 time ugentlig. 14 basser, 3 sopranner og 2 alter. Ialt 31 timer.
- II. 3die og 4de middelkl. gutter, 2 timer ugentlig. 13 sopranner, 14 alter. Ialt 60 timer.
- III. 4de, 5te og 6te middelkl. piger, 1 time ugentlig. 13 sopranner, 12 alter. Ialt 38 timer.
- IV. 2den og 3die middelkl. piger, 1 time ugentlig. 20 sopranner. Ialt 37 timer.
- V. 2den middelkl. gutter, 1 time ugentlig. 11 sopranner. Ialt 41 timer.
- VI. 1ste middelkl. piger og gutter, 1 time ugentlig. 30 sopranner. Ialt 37 timer.

Med de 4 første partier er gennemgaaet skalaer, akkorder og tonetræfningsøvelser, de væsentligste koraller, samt 2 og 3stemmige sange efter Klewes sangbog, sange for de tusen hjem, Moes syngplan o. fl. Med de 2 nederste Behrens' sanglære for folkeskolen 1ste trin og Moes syngplan 1ste trin.

Haandarbeide.

- 5te middelkl. a. Stopning, broderi, silkesøm, klostर्सøm.
 - 4de middelkl. Strikning, linsøm, broderi, klostर्सøm.
 - 3die middelkl. Strikning, linsøm, broderi.
 - 2den middelkl. Strikning, linsøm, hekling.
 - 1ste middelkl. Strikning, navnedug.
-

Gymnastik.

3 partier:

- I. Gymnasiet og VI middelskoleklasse.
 II. V. IIII. III. II. — — —
 III. I. — — —

Gymnastiken er ledet efter Bjørnstads haandbog og L. Bertzens tabeller.

Sløid.

Eleverne i 2 klasse har fulgt modelrækken efter Kjenneruds sløidtegninger fra no. 1 til 16, 3—4 klasse har fortsat modelrækken ndover. Endel af 4 klasse har efter eget ønske havt træskjæring istedetfor sløid. Elevantallet har været 54 og er der i vinterens løb forarbejdet 305 ting.

Udfaldet af middelskolens afgangsexamen i 1895.

a) Skolens elever:

Latinlinjen.

Rolf Daae Meget godt 2,07. Elev af skolen i 3 aar.

Engelsklinjen.

Knud Bolstad	Godt 2,86.	do.	1 —
Anton Dalset . .	Udmerket godt 1,32.	do.	2 —
Karl Ely	Godt 3,03.	do.	1 —
Egil Endresen	do. 2,68.	do.	1 —
Peter Landmark . .	Meget godt 1,71.	do.	6 —
Oskar Larsen	do. 2,03.	do.	6 —
John Roald	Udmerket godt 1,46.	do.	3 —

Niels Ræstad	Meget godt	2,35.	Elev af skolen i 6 aar.
Ludvig Walderhaug	do.	2,30.	do. 4 —
Susanne Bolstad	Godt	3,63.	do. 4 —
Sofie Endresen	Meget godt	1,90.	do. 4 —
Thora Heltberg	Godt	2,90.	do. 1 —
Kaspara Westvig	do.	2,60.	do. 4 —

Privatister:

1. Latinlinjen.

Ludvig Thoresen . . . Meget godt 2,00. Fra Voldens skole.

2. Engelsklinjen.

Mauritz Aarflot	Meget godt	1,82.	do.
Mathias Brekke.	Udmerket godt	1,50.	do.
Peder Engeseth	Godt	2,53.	do.
Lars Ervik	Meget godt	1,57.	do.
Arne Langeland	do.	2,18.	do.
Karl Lyshoel	do.	2,10.	do.
Ole Moltu	do.	2,11.	do.
Karl Strømme	do.	2,25.	do.
Trygve Strømsøe	do.	1,87.	do.
Olaf Østlyngen	do.	2,50.	do.
Hans Vestre	do.	2,32.	do.

2 privatister strøg i det skriftlige, 1 i det mundlige.

Fællescensuren i det skriftlige afholdtes ogsaa iaar ved Aalesunds skole for Christiansunds, Moldes og Aalesunds skoles elever og for de til disse anmeldte privatister:

For Aalesunds skole	15 elever og	15 privatister.
— Moldes	— 8 —	11 —
— Kristiansunds	— 11 —	9 —

Som censorer var af kirke departementet opnævnt følgende:

I norsk

overl. Owren — overl. Bugge, suppleant rektor Voss.

Tysk

adjunkt Lind — rektor Voss, — overl. Bugge

Engelsk

adjunkt Jæger — adj. Bødtker, — cand. Houg.
(Volden.)

Latin

overl. Owren — rektor Voss, — cand. Houg.

Mathematik

overl. Dietrichson — adj. Lind, — rektor Voss.

Tegning

klassel. Brun — overl. Dietrichson, — adj. Kolderup.

Skrivning

klassel. Olsen — folkeskolel. Uri, — rektor Voss.

Til formand i komiteen opnævntes rektor Voss.

Ved censuren i det skriftlige iagttoges det nøiagtigt, at ingen lærer kom til at censurere sine egne elever. I hans sted indtraadte da suppleanten. Censuren foregik fra 8de til 13de juli.

Ved den mundtlige examen var følgende censorer:

I Norsk overlærer Bugge, for Voldens skoles elever
cand. Bjerkevold.

Latin rektor Voss,

Engelsk cand. Houg,

Tysk cand. Bjerkevold,

Fransk adj. Bassøe,

I Historie adj. Bassøe,	for Voldens skoles elever	cand. Houg.
Geografi do.	do.	do.
Naturh. klassel. Brun,	do. examinerator Stabell	censor rektor Voss.
Mathem. do.	do. skolebest. Stabell.	

Paa grund af antallet af examinander maatte Voldens skoles lærere deltage i censuren.

Udfaldet af examen artium 1895.

Eksamina.

	Norsk stil.	Latinsk oversættelse.	Mathematik (skriftlig.)	Religion.	Modernaal og oldnorsk.	Latin.	Græsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie	Mathematik (mundtl.)	Ordenstal.	Hovedkarakter.
1. Iver Olaf Holsvik. . .	3	3	5	1	2	2 3	3 3		3	1	4	$\frac{33}{12}$	2.75 Godt.
2. Ole Johan Kvasnæs	3	2	3	1	1	2 2	2 2		3	1	2	$\frac{24}{12}$	2.00 Meget g.
3. Apollonius Liljedahl	3	2	4	1	2	1 1	1 2		2	1	1	$\frac{21}{12}$	1.75 do.
4. Osvald Siem	3	3	3	2	2	2 2	1 2	1		2	2	$\frac{25}{12}$	2.08 do.
5. Niels Sødring	4	4	4	2	4	3 3	3 4	4		2	3	$\frac{40}{12}$	3.33 Tem. g.

No. 1 er født 1875, 30 juni søn af klokker Holsvik i Søvde. Elev af skolen i 3 aar.
 2 ——— 1873, 1 — ——— gaardbr. Kvasnæs i Borgund. ——— 3 —
 3 ——— 1875, 19 april ——— postmester Liljedahl i Aalesund. ——— 3 —
 4 ——— 1877, 18 marts ——— købmand Siem i do. ——— 9 —
 5 ——— 1874, 18 nov. ——— sanitetskaptein Sødring i do. ——— 3 —

Censorer i det mundtlige var:	i religion	res. cap. Dons.
	modersmaal og oldnorsk	
		overlærer S. Bruun.
	græsk	do.
	fransk	do.
	latin	overlærer Owren.
	engelsk	adj. Bødtker.
	historie	professor Storm.
	mathem. overl.	Dietrichson.

Eksamøen artium afholdtes jaar ved Aalesunds skole, da der ingen eksaminander var fra Kristiansunds skole.

Opgaver ved middelskoleexamens skriftlige del.

Opgave i norsk stil.

En skildring af en søndag eftermiddag paa mit hjemsted.

Opgave i latinsk stil.

Littavicus havde faaet befalingen over¹⁾ de titusinde mand, som Cæsar havde befalet æduerne²⁾ at sende til ham. Paa marschen sammenkaldte Littavicus sine soldater og sagde: „Hvor marscherer vi hen? Hele vort rytteri er tilintetgjort³⁾; vor stats første mænd⁴⁾ er blevne myrdede af romerne under beskyldning for⁵⁾ forræderi“. Da soldaterne bønfaaldt Littavicus om at sørge for⁶⁾ deres frelse,

¹⁾ udtrykkes ved *praeficere* (= give befalingen over). ²⁾ *Aeduus*, i. ³⁾ *interire*. ⁴⁾ *principes*. ⁵⁾ oversættes, som om der stod: beskyldte for. ⁶⁾ *consulere*.

sagde han: „Det er nødvendigt, at vi forener os med Cæsars fiender. Ingen kan tvivle paa, at romerne vil strømme sammen⁷⁾ for⁸⁾ at myrde ogsaa os. Hvis I har noget mod, saa lad os hevne vore landsmænds⁹⁾ død, og lad os straks nedhugge disse røvere“. Han pegte paa¹⁰⁾ de romere, som i tillid til¹¹⁾ hans beskyttelse¹²⁾ var med ham, og lod¹³⁾ dem straks dræbe. Derefter sendte han bud omkring i hele æduernes stat og opfordrede alle til at hevne¹⁴⁾ forurettelserne paa den samme maade, som han selv havde gjort.

7) concurrere. 8) ad. 9) civis. 10) ostendere. 11) udtrykkes ved confidere. 12) praesidium. 13) jubere. 14) persequi.

Opgave i tysk stil.

For 3 aar siden blev jeg ansat som lærer i fransk (det franske sprog) ved realskolen i min fødeby. Dog skulde det ikke times¹⁾ byens gutter i længden²⁾ at blive indtørt i det franske sprogs finheder af (ved) mig. Mens jeg en eftermiddag, netop kommen hjem fra skolen, drak min kop kaffe og lidt mismodig betragtede den store bunke³⁾ (af) stilebøger,⁴⁾ som laa paa bordet, bragte min vertinde mig et brev med efterretning om, at min moders broder havde testamenteret mig hele sin formue. Elmshagen, den herregaard,⁵⁾ som jeg arvede efter min onkel, ligger ikke langt fra byen: den har en deilig park og vilde svare til alle mine fordringer, hvis der ikke laa en liden eiendom indsprængt⁶⁾ i den smukkeste del af parken. Da den næsten kløver⁷⁾ denne i to dele, forstyrrer og ærgrer den mig ved hvert skridt. Min sagfører forsikrede mig straks, at jeg uden vanskelighed kunde faa kjøbt⁸⁾ stedet,⁹⁾ da eierinden befandt sig i alt andet end¹⁰⁾

1) beschieden sein. 2) auf die Dauer. 3) Stoss m. 4) Heft n. 5) Rittergut n. 6) einsprengen. 7) zerlegen. 8) faa kjøbt = erhverve. 9) Anwesen. 10) alt andet end = ingenlunde.

glimrende kaar. Men da vi spurgte, om hun vilde sælge det, svarede hun, at hun ikke havde kunnet bestemme sig dertil; hun havde boet der i 10 aar, sagde hun, og hendes eneste barn, en gut, som var blind fra fødselen af, kjendte dette hjem som en seende.

Opgave i engelsk stil.

En engelsk officer i Indien savnede en dag en ring, og han havde grund til at tro, at den var bleven stjæalen af en af hans indfødte tjenere. Han lod dem derfor alle kalde sammen og gav hver en liden stok, idet han sagde, at hvis nogen af dem havde taget ringen, vilde tyvens stok være en tomme længere om fire og tyve timer. De maatte derfor komme tilbage den næste dag, forat han kunde se, om nogen af stokkene havde vokset. Saasnart som de var gaaet bort, sagde tyven, som virkelig var en af tjenerne, til sig selv: „Hvilken nar han var, at han fortalte, at stokken vil vokse en tomme. Nu vil jeg spille ham et puds“. Med disse ord tog han en kniv og skar en tomme af stokken. „Nu kan du vokse en tomme, om du vil“, sagde han; „han vil ikke finde ud, at jeg er tyven“. Den næste morgen kom tjenerne og viste sin herre stokkene; da tyven kom, saa officeren, at hans stok var en tomme kortere end de andres, og paa denne maade fandt han ud, hvem af dem der havde taget ringen.

Opgave i regning og konstruktionstegning.

(For gutter og piger.)

Formiddag.

1. A. havde en sort kaffe, som kostede ham 2,40 kr. pr kg. alle udgifter iberegnet. Han fastsatte salgsprisen saaledes, at hans fortjeneste blev $16\frac{2}{3}$ pct. Ved salg i par-

tier paa hele sække gav han 5 pct. rabat. Hvad var salgsprisen pr. kg. sækkevis?

Til denne pris solgte A. en sæk kaffe til en landhandler. Bruttovægten var $74\frac{1}{4}$ kg. og vægten af den tomme sæk $\frac{3}{5}$ kg. Som betaling modtog han 35 hl. poteter, efter en pris af 3,25 kr. pr. hl, og desuden saa meget smør, efter en pris af 1,52 kr. pr. kg., at landhandleren fik at betale 21,36 kr. kontant, forat handelen skulde være opgjort. Hvor mange kg. smør blev leveret?

(For den tomme sæk beregnedes ingen betaling).

2. Et tresifret tal divideret med sin tversum giver kvotienten 43. Det første siffer er 3 mindre end summen af de to sidste. Tversummen er lig tredieparten af det med de to sidste cifre udtrykte tal. Hvilket er det tresifrede tal?

For gutter. (Eftermiddag).

3. Der skulde bygges en vei, 4 km. lang og 5 m. bred. Først udgroves jorden i en dybde af 0,3 m.; derefter paafyldtes puksten til en højde af 25 cm., og ovenpaa denne fyldtes et 6 cm. høit lag af grus.

Udgravningen af jorden betaltes med 75 øre pr. m^3 . Pukstenen maalttes i kasser, hvis længde var 1 m., bredde 0,4 m. og højde 0,5 m.; den betaltes med 1,50 kr. pr. kasse. Paafyldningen af pukstenen og gruset betaltes med 60 øre pr. læs, hvert læs paa 5 hl. Endelig blev veien valset, og herfor betaltes 5 øre pr. m^2 .

Hvad kostede veianlægget?

4. Konstruer et ligesidet triangel, hvis mindre radius er 1,4 cm.

Konstruer derefter et rektangel, der har samme flad-

indhold som triangel, og hvis ene side er lig den større radius i det ligesidede triangel.

Beskriv fremgangsmaaden.

For piger. (Eftermiddag).

3. Der skulde bygges en vei, 4 km. lang og 5 m. bred. Først udgroves jorden i en dybde af 0,3 m.; derefter paafyldtes puksten til en høide af 25 cm., og ovenpaa denne fyldtes et 6 cm. høit lag af grus.

Udgravningen af jorden betaltes med 75 øre pr. m³. Pukstenen maales i kasser, hvis længde var 1 m., bredde 0,4 m. og høide 0,5 m.; den betaltes med 1,50 kr. pr. kasse. Paafyldningen af pukstenen og gruset betaltes med 60 øre pr. læs, hvert læs paa 5 hl. Endelig blev veien valset, og herfor betaltes 5 øre pr. m².

Hvad kostede veianlægget?

4. Konstruer en firkant ABCD, hvori $\angle A = 90^\circ$ og $\angle C = 90^\circ$ (A og C er modstaaende hjørner), siden AB = 3 cm., diagonalen BD = 5 cm., og afstanden fra denne diagonal til hjørnet C er 2 cm.

Beskriv fremgangsmaaden.

Beregn (eller maal) siden AD. Beregn dernæst firkantens fladeindhold.

Opgave i projektionstegning.

Tegn følgende i oprids og grundrids:

Et regulært sekskantet prisme staar paa det horisontale plan, saaledes at to af dets sideflader er parallelle med vertikalplanet.

Paa dette prisme ligger en trekantet, regulær pyramide, saaledes at aksens er parallel med vertikalplanet, og

prismets og pyramidens akser har samme afstand fra dette plan.

Prismets høide er 5 cm., og siden i dets grundflade 5 cm.

Pyramidens sidekant er 15 cm., og siden i dens grundflade 12 cm.

Afstanden fra vertikalplanet til nærmeste prisme-flade er 5 cm.

Det øvrige sees af opstillingen.

Følgende bøger benyttedes ved skolen i 1894—1895.

Religion. I gymnasiet: Tischendorff *novum testamentum graece*, Bruns fortolkning til Johannes evangelium, Nissens kirkehistorie, i middelskolen: Bangs forklaring, Platous bibelhistorie for middelskolen, Vogts mindre i 1ste kl., Bangs kathekismus.

Norsk. 3die og 2den gymn. Eriksens literaturhistorie, sidste udg. Forskjellige læsebøger, navnlig Paus og Lassen 1ste gymn. Pauss' og Lassens læsebog for gymn. Eriksens literaturhistorie. 6te og 5te kl. Brochs og Seips læsebog; sammes literaturhistorie. Hofgaards grammatik. 4de kl. Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del. Hofgaards grammatik. Jensens eksempelsamling. 3die middlkl. Eriksen og Paulsens læsebog, 3die del. 2den og 1ste kl. Eriksen og Paulsens læsebog, 2den del. Hofgaards lille norske grammatik. Jensens eksempelsamling.

Oldnorsk. Nygaards læsebøger. Nygaards grammatik.

Fransk. Gymn. Sandeau: *Mademoiselle de la Seiglière*,

Daudet: la belle Nivernaise og Sarcey: le siege de Paris. Goldschmidts franske billedgloser. 6te middekl. Knudsens læsebog og grammatik. Schjøtt og Goldschmidts franske billed-elementarvog. 5te middekl. Schjøtt og Goldschmidts franske billed-elementarvog.

- Tysk.** I gymn.kl. Tyske læsestykker af Pauss og Lassen. Dernæst Schillers „Wilhelm Tell“. 4—6 kl. Tyske læsestykker af Pauss og Lassen. Løkkes mindre grammatik sidste udgave. Knudsens stiløvelser. Greves stiløvelser. 2den og 3die kl. Lassens læsebog 4de udgave. Løkkes grammatik 3die udgave.
- Engelsk.** Brækkes læsebøger for middelskolen og Begynderklassen. Løkke — Westerns eng. grammatik. Anna Bentsens stileøvelser og særtryk for Nissens pigeskole.
- Latin.** Tacitus udgivet af Weisse. Livius udgivet af Mac'vig. Vergils æneide udgivet af Lund. Ovids metamorfoser udgivet af Voss og Richter. Cicero pro lege manilia udgivet af Voss. Sallusts Catilina udgivet af Müller og Voss. Ciceros taler mod Catilina udgivet af Voss. Linnroths romerske antikviteter, Dorphs mytologi og Tregders literaturhistorie. Smitts oversættelser. Ingerslevs lat. stileøvelser. I middelskolen Voss's udvalg af latinske klassikere og Lowums stileøvelser.
- Græsk.** Grøteruds grammatik og læsebog, Xenophons Anabasis (Schenkls udvalg). Platons apologi ved Wiehe, Homers Iliade af P. Cauer, do. Odysse af Trojel, Sophokles Antigone af P. Groth.
- Mathematik.** I gymnasiet Olaf Bergs arithmetik. Guldbergs trigonometri. Halvorsens stereometri. I mid-

delskolen O. Johannesens arithmetik, Bonnevis plangeometri. For pigerne: Eliassens plangeometri 2den udgave. Bonnevis bogstavregning. Ole Johannesens regnebog 9de oplag. V. Voss og H. Slang 1ste hefte, 3die oplag. Ole Johannesen: 1ste og 2det hefte, 5te oplag.

Naturhistorie. Sørensens naturhistorie sidste udgave. Bjørlykkes Flora. Henrichsens fysik.

Historie. I gymnasiet Ræders oldtidens historie, Schjøtt og Wallems Frankrigs historie og Eriksen Nordens historie. I 6te og 5te m.: Schjøtts verdenshistorie og Eriksens nordenshistorie. 4 m.: Ræders historie. 3die kl.: Ræders historie, 2den og 1ste kl.: Winthers historie 2den udgave.

Geografi. I gymnasiet Horns lærebog for latinalgymnasiet. I 6—2 middelkl.: Geelmuydens geografi ved Arstall. 1ste middelkl.: Reuschs geografi.

Bøger indkomne i Bibliotheket 1894—1895.

Den norske turistforenings aarbog for 1894.

A. Forfang og O. Klykken, Fortællinger for skole og hjem.

H. Gløersen, Dyreliv i Norge.

I. Brynildsen, Tysk-norsk ordbog 1—4 hefte.

S. Tønnesen, Norsk grammatik og stiløvelser for folkeskoler og fortsættelseskoler.

Marryat, Nybyggerne i Kanada, oversat af I. Petersen.

H. Amundsen, en Palæstinatærd.

Dr. E. Horn, Tidstanker.

E. Munck, Herrens Fristelse.

T. Köhl, Stjernehimmelen.

I. Magnussen, Hellas og Hellenerne.

Blangstrup, Christian VII og Karoline Mathilde.

- Dr. A. Bang, den norske kirkes historie.
 Dr. F. Bugge, Tidernes Tegn.
 Fr. Trojel, Homers Odysseé, 2den udgave 1—VIII
 Dr. H. Windel, Xenophons Anabasis, text mit anmerkungen.
 Dr. E. Naumann, Homers Odysseé 1—12 mit anmerkungen.
 Dr. Chr. Muff, Sofokles Oedipus Tyrannus mit anmerkungen.
 A. L. Heckmann, Geografisch-statistischer Handatlas.
 D. I. Boas, Haandbog i Zoologie.
 Beyers Turist library by Dr. F. Scharlach.
 Naturen, illustreret maanedsskrift 1894—1895.
 Nyt tidsskrift for philologi do.
 Kirkedepartementets universitets- og skoleannaler.
 Zeitschrift für das Gymnasialwesen.
 I. Lampe, Biskoper og præster i Bergens stift.
 Polybios, oversat af O. Hovgaard.
 Herodot do. — Falkenstjerne.
 Dr. R. Christensen, det græske statsliv i oldtiden.
 Athens forfatningshistorie af J. Aars.
 Saltusts Catilina, udgiven af M. Gertz.
 S. B. Thrieger, det nye Grækenlands historie.
 D. Schnitler, Blade af Norges krigshistorie.
 Homers Odysseé, ed. P. Cauer I—XII.
 W. Coucheron, Gjennem de gules land og krigen i Østasien.
 Georg Brandes William Shakespeare.
 P. Groth a danisch and Dano-Norwegian Grammar.
 Stiellers Handatlas.
 H. Trier og P. Voss, Vor ungdom.

Gaver.

- Det kongelige-norske Fredriksuniversitets aarsberetning for
 1892—1893.
 Forelæsninger ved universitetet 1893, 2 og 1894, 1. 1894, 2
 1895, 1.
 Universitetsbibliothekets aarvog for 1892 og 1893.

- Dr. H. Mohn, Jahrbuch des Norwegischen meteorologischen instituts für 1892.
- M. Gjør, Festskrift ianledning af Gjertsens skoles 25 aarige jubilæum.
- M. Gjør, 25 aars beretning om Gjertsens skoles virksomhed.
- C. F. Berg, Praktisk lærebog i det tyske sprog, 5te udgave.
- S. Henriksen, lærebog i fysik for middelskolen, 3die oplag.
- P. Rosegger, Der Lex von Gutenhag ved B. Gundersen.
- Norges off. statistik, beretning om skolevæsenets tilstand i 1890.
- R. Nissen, Verdenshistoriens vigtigste begivenheder I—V Ark.
- Bulletin météorologique du Nord 1893.
- Det meteorologiske institut, nedbørd i Norge 1893.
- Meddelelser om philologernes og realisternes landsforening 1893—1894.
- Aars og Voss' latin- og realskoles 25 aars beretning.
- Thorsen og Wang, kort veiledning ved steilskrift.
- Dr. H. Reusch, kortfattet geografi, 6te udgave.
- Romsdals amts forhandlinger for 1894.
- Gundersen og Larsen, Tysk grammatik til skolebrug.
- Forslag til forandret ordning af den høiere almenskole
- Undersøgelse om sundhedstilstanden ved skolerne.
- E. Thomle, Domsbog for 1585.
- Statistisk aarvog for 1894.
- Nyt magazin for naturvidenskaberne 1894.
- Lie og Sars, Tidsskrift for matematik og naturvidenskaber.
- E. Bætzmann, Lovtidende.
- Arkiv for nordisk philologi.
- Fattigstatistiken for 1890.
- N. Nikolaysen, Norske stiftelser, 5 bind.
- K. Knudsen, Norsk maalstræv fra 1852.
- Foreningen for norske fortidsmindesmærkers bevaring 1892.

A. Kjær, Lærebog i historie.

Ellinger, Lærebog i fysik.

Indskrivningspenge for middelsk. og gymnas. er

		kr.	2.00
Skolepengene udgjør i	1ste middelklasse	„	48.00
	2den og 3die do.	„	72.00
	4de, 5te, 6te do.	„	96.00
	1ste gymnasiakl.	„	120.00
	2den og 3die do.	„	144.00

Moderationen er: $\frac{1}{4}$ fragaar for hver af de følgende søskende.

Gratisternes antal i det forløbne halvjaar:

a) af de Rønnebergske legater:

1. to $\frac{1}{1}$ i 6te middelkl.	kr.	192
2. en $\frac{1}{1}$ i 5te	—	„ 96
3. en $\frac{1}{1}$ i 4de	—	„ 96
4. to $\frac{1}{2}$ i 6te	—	„ 96
	_____	kr. 528.

b) af det offentlige:

1. to $\frac{1}{2}$ i 3die gymnas.	kr.	144
2. en $\frac{1}{2}$ i 2den	—	„ 72
3. en $\frac{1}{2}$ i 6te middelkl.	„	48
4. en $\frac{1}{1}$ i 5te	—	„ 96
5. en $\frac{1}{1}$ i 4de	—	„ 96
6. to $\frac{1}{2}$ i 3die	—	„ 72
	_____	kr. 528.

kr. 1056.

Skolens kasserer er adjunkt Kolderup.

Præmierne af apotheker Øwres legat tildeltes for 1895: Apollonius Liljedahl af 3die gymnasiaklasse, der fik P. Nansens Verdens storbyer.

Anton Dalset af 6te middelklasse, der fik Dyrenes liv af
B. Møller.

Almindelige bemærkninger.

Sundhedstilstanden har ogsaa iaar i regelen været nok saa god. Dog har der været flere sygdomsforfald blandt pigerne end blandt gutterne, uagtet de har været betydeligt lettet derved, at 5te klasse for dem har været toaarig og undervisningstiden for dem indskrænket, idet nederste parti ikke har læst matematik. Den væsentligste sygdomsaarsag har været hovedpine.

Exercitien blev i dette skoleaar sløifet med departementets samtykke og skolens begyndelse udsat i 8 dage. Aarsagen hertil var, at byen i slutningen af august led af vandmangel, hvorfor man frygtede for, hvis forældre og børn kom tilbage straks ved feriernes slutning, at forholdet kunde forværres og sygdomme derved opstaa. I begyndelsen af september ophørte vandmangelen.

I en enkelt klasse, 4de klasse, blev et større antal end sædvanligt gjensiddende. Dels var klassen temmelig talrig, dels havde der i denne samlet sig ikke faa umodne elever. Da der i 4de klasse lægges begyndelsesgrundene i matematik og engelsk, og denne klasse i det hele taget danner et nyt afsnit i skolen, besluttede lærerne kun at flytte dem op, som antoges modne til at følge med i 5te klasse. Faar eleverne ikke et ordentligt grundlag i denne klasse, vtl de sjældent faa nogen god afgangsexamen. Ogsaa i 1ste klasse maatte en del umodne elever sidde igjen. Dette er imidlertid kun til gavn for dem, hvad der tilstrækkeligt viser sig i de følgende aar, idet de fleste gjensiddere senere

hen kommer ovenpaa og bliver blandt de bedre elever. Skoletiden er fremdeles indskrænket, fra 8 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$. Pigerne har havt gymnastik, sang og haandarbeide i mellemstunden fra 11.5 til 11.50, medens gutterne har havt gymnastik og sang fra 1.30—2.10.

I det sidste halvaar havde 3die gymnasialkl. og 6te middelkl. stadige ektemporaløvelser i de forskjellige skriftlige fag paa skolen, dels om formiddagen, dels om eftermiddagen.

Skolens regnskab for 1894—95.

Indtægt:

1. Beholdning fra forrige Aar	Kr.	2308.84
2. Skole- og indskrivningspenge (med fripladse) ..	„	11448.50
3. Kommunens bidrag	„	3600.00
4. Renter af skolens legater og andre kapitaler ..	„	3015.80
5. Statsbidrag	„	22450.00
		<hr/>
		42823.14
		<hr/>

Udgift:

1. Lønninger	Kr.	36070.70
2. Bibliothek, samlinger og andre læremidler. .	„	246.85
3. Legater og fripladse	„	1008.00
4. Lys og Brænde	„	1179.97
5. Trykningsomkostninger m. m.	„	353.22
6. Blandede og tilfældige udgifter.	„	1120.66
7. Beholdning	„	2843.74
		<hr/>
		42823.14
		<hr/>

Aalesund i oktober 1895.

V. Voss.

